

Virusorsakade luftvägsinfektioner

Vårdhygienisk riktlinje

- Covid-19
- Influensa
- RS-virus

Samverkanswebben

Handlaggare
Smittskydd/Vårdhygien
Sektionen för vårdhygien

Datum
2023-10-16

Översiktnummer
MED23-5695

Virusorsakade luftvägsinfektioner (covid-19, influensa och RS-virus) – vårdhygieniska riktlinjer

Om virusorsakade luftvägsinfektioner	1
Klinisk bild	2
Diagnostik	2
Inkubationstid	2
Smittvägar	3
Smittsamhet	3
Smittförebyggande åtgärder vid misstänkt eller konstaterad smitta	4
Statervård	4
Öppenvård / Mottagning	4
Särskilt boende	4
Personlig skyddsutrustning	4
Måltider	5
Tvätt och avfall	5
Daglig rengöring, desinfektion och städning	5
Transport och undersökning eller behandling utanför patientrummet	5
Besökare	5
Patienter och omsorgstagare som exponerats för luftvägsvirus	6
Åtgärder vid ökad risk för smittspridning	6
Hålla avstånd	6
Munskyddsanvändning för att förhindra spridning från smittsam person	6
Utbroshantering	7
Screening	7
Personal	8
Läs mer	8

När bör virusorsakad luftvägsinfektion misstänkas?

- Hosta
- Ont i halsen
- Andfåddhet
- Rinnande/täppt näsa
- Feber

- Akut insjuknande i lunginflammation
- Bortfall av lukt/smaksinne
- Mag/tarmsymtom
- Akut feber och förvirring

Inkubationstid/Smittvägar

**Inkubationstiden för virusorsakade luftvägsinfektioner är vanligtvis
1-5 dagar**

- Covid-19 (i typiska fall) 2-5 dagar
- Influensa 1-4 dagar
- RS-virusinfektion 3-5 dagar

Droppsmitta – virus överförs från person till person via droppar från en smittad individs luftvägar till den omgivande luften till den andra individens luftvägar och luftvägsslemhinnor.

Kontaktsmitta – virus överförs även via direkt eller indirekt kontaktsmitta via händer och föremål.

Smittsamhet

- Innan symtomdebut.
- Som störst kring insjuknandet och ett par dagar framåt.
- Beror på immunförsvar och sjukdomens allvarlighetsgrad.
- Individuella bedömningar och anpassningar kan behöva göras.

Smittsamhetsbedömning

- 5 dagar efter symtomfrihet och
- Feberfrihet i minst 24 timmar och
- Klinisk förbättring

Saknas symtom bedöms personen smittsam från provtagningsdatum

Handläggning

Slutenvård

- Ska så långt det är möjligt vårdas i eget rum med stängd dörr

Öppenvård/mottagning

- Ska direkt visas in på undersökningsrum med stängd dörr
- Ta ställning till vilka besök eller behandlingar som kan skjutas fram

Särskilt boende

- Omhändertas i eget rum med eget hygienutrymme

Skyddsutrustning

Följande gäller alltid:

- Tillämpning av basala hygienrutiner och klädregler
- Goda möjligheter att hålla avstånd

Vid kontakt med patienter eller omsorgstagare med misstänkt/bekräftad virusorsakad luftvägsinfektion används:

- Munskydd (IIR) och visir/skyddsglasögon vid arbete mindre än 2 meter från personen
- Vid nära/långvarig kontakt och/eller med kraftig hosta eller andra faktorer för ökad smittrisk ska andningsskydd FFP2/FFP3 övervägas

Ökad smittrisk vid korta avstånd (<2m), långvarig kontakt (> 1 timme), kraftig hosta, nedsatt immunstatus, medicinska åtgärder och omvårdnadsmoment med misstänkt ökad risk för smittspridning, och bristande ventilation i rummet

REGION
SÖRMLAND

Tvätt, avfall och måltider

- Tvätt och avfall hanteras enligt ordinarie rutin
- Tvätt och avfall som är kraftigt förorenade med kroppsvätskor eller utsöndringar ska **alltid** hanteras som smittförande
- Patienten/omsorgstagaren ska serveras mat och äta på rummet
- Sedvanlig hantering av porslin och matbrickor

Slutstädning, daglig rengöring, desinfektion kommun

- **Slutstädning** - när omsorgstagaren flyttar eller tillfrisknat
 - utrustning och material som använts rengörs och desinfekteras
 - engångsmaterial kastas
 - ytor rengörs med rengöringsmedel med efterföljande desinfektion
- Rengör och desinfektera tagytor på vårdrummet, hygienutrymmet och på hjälpmedel dagligen
- Vid spill av kroppsvätskor utför punktdesinfektion
 - torkas upp direkt och därefter bearbetas ytan mekaniskt med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider

Daglig rengöring, desinfektion och städning region

- Daglig städning och slutstädning/hemgångsstädning enligt ordinarie rutin
- Rengör och desinfektera tagytor på vårdrummet, hygienutrymmet och på hjälpmedel dagligen
- Vid spill av kroppsvätskor utför punktdesinfektion
 - Torkas upp direkt och därefter bearbetas ytan mekaniskt med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider

Transport, undersökning eller behandling utanför vårdrummet

- Smittsam person förses med munskydd
- Hostetikett
- Handhygien
- Informera mottagande enhet
- Transportpersonal bär likadan skyddsutrustning som vårdpersonal

Besökare

- Vårdgivare och verksamheter ansvar och verksamheter ansvarar och beslutar för besöksrutiner
- Besökare bör vistas i vådrummet och inte ha kontakt med övriga på avdelningen
- Påminn besökare om god handhygien

Patienter och omsorgstagare som exponerats för luftvägsvirus

- Vid exponering för influensa ta ställning till profylax
- Observant på luftvägssymtom och feber
- Exponerade patienter/omsorgstagare som får symtom bör flytta till eget rum med stängd dörr
- Ny patient/omsorgstagare bör inte läggas in på rum där en individ med symtom flyttats på, även om övriga är symptomfria.
 - Gäller under inkubationstiden

Åtgärder vid ökad risk för smittspridning

- Hålla avstånd
- Munskyddsanvändning
 - Förhindra spridning från smittsam person
 - Vilken nivå avgör verksamheten, gärna i samråd med vårdhygien

Exempel på olika nivåer:

- För personal vid ansiktsnära arbete med patient/omsorgstagare
- Kontinuerligt för personal då de befinner sig i lokalerna
- Kontinuerligt för personal och besökare då de befinner sig i lokalerna

Barn som patienter och besökare undantas generellt från rekommendationerna om att använda munskydd

Utbrottshantering/screening

Kontakta vårdhygien för rådgivning och handläggning

- Kartläggning av omfattning
- Smittförebyggande arbetssätt
- Vård på eget rum/kohortvård
- Diagnostik provtagning och screening

Screening

- I verksamheter där konsekvenser av smittspridning bedöms som allvarliga kan det under perioder med lokal samhällsspridning eller lokala utbrott vara aktuellt att överväga screening.
- Beslut fattas utifrån verksamhetens bedömning av åtgärdens nytta

Personal

- Medarbetare med nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och allmänpåverkan eller nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och feber >38 grader rekommenderas att stanna hemma
- Grundregeln för återgång till arbete är att personen ska vara förbättrad och feberfri sedan minst ett dygn

